

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУЖОВИНА

Редакція і адмі-
ністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.

Передплата
10 зр.

1798-1848-1898.

(Кілька думок про ювілей на другий рік).

В Ділі з 17. мая с. р. вчитали ми новину, що краєвий руский комітет виборчий на засіданню з дня 3. (15.) мая, в річницю знесення панщини, постановив: дати ініціативу до торжественного обходження у Львові і в цілїм краю в 1898 ім році 50-літнього ювілея знесення панщини як і 50-літнього ювілея розбудження нового життя народного у галицьких Русинів; в тій цілі запросити рускі товариства і інституції зі Львова, щоби враз з ним завязали комітет ювілейний. Відпоручники тих товариств і інституцій мають зібратися нині на перше засіданне дня 27. мая о 3. годині по полудні в сали львівського Народного Дому і рішити між иньшим о дальших запросинах до комітету і до участі в приготавляючих роботах до ювілейного торжества.

Подаючи сю новинку, *Дьло* додало тоді ще замітку, що „справу торжественного святкування ювілею знесення панщини і розбудження нового життя народного у галицьких Русинів порушено найперше дня 8. мая на засіданню виділу Народної Ради, на котре були запрошені також члени товариства зза виділу. Після довшої дискусії порішено передати ту справу Краєвому рускому комітету виборчому, яко вищевішому з вільного вибору всіх Русинів і обіймаючому в собі всі рускі сторонництва, щоби він заняв ся зложенем ювілейного комітету, котрий відтак поведе справу дальше. В торжествах мусить очевидно взяти участь цілий нарід, як у Львові так і в цілїм краю.“

Отже народовека Народна Рада повірила обхід знесення панщини і розбудження нового життя народного краєвому комітету виборчому, зложеному з народовців і москвофілів.

Сей комітет розіслав запросини до 17. львівських товариств і інституцій руских — і нині у львівському Народнім Домі відбуває ся спільна нарада над ювілейними обходами.

Президія краєвого руского комітету виборчого складає ся з тих людей (підчеркнені імена — то москвофіли): Головою его єсть бувший посол до ради державної о. Іван Озаркевич, чоловік старої дати і тип галицького давного Рутенця. Заступниками єть два давні щирі приятелі: Юліян Романчук і Богдан Дідицький! Секретарями, аби нікому кривди не було, вибрані також народовець і москвофіл: др. Евгеній Петрушевич (виїхав зі Львова) і кандидат нотаріальний Роман Бачинський. Біжучі і менші справи має полагоджувати комітет езекутивний, що складає ся, окрім президії зі всіх прочих у Львові пробуваючих членів повного комітету, а іменно знов народовців і москвофілів: Василя Нагірного і докторів: Ярослава Кулачкового, Костя Левіцького, Юліяна Ілевича, Волод. Ясеницького і Льва Павенцького.

Повний комітет складає ся також з народовців і москвофілів.

Комітет сей переводив вибори. Ми і радикали не годили ся на таку спільну акцію народовців з москвофілами, яко не моральну. Але *Дьло* писало тоді (в грудні 1896 р.), „хто в світї хвилеву тактику партійну вчисляє до програми?“

Таким чином галицькі народовці і москвофіли, хоч певно противники Єзуїтів, прийняли і санкціонували єзуїтську методи: ціль освячує средства.

Ся метода не моральна.

Програма народовців иньша, а москвофілів иньша, ціль у них не одна, тільки ворог один і той сам. Коли москвофіли в акції виборчій на око немов зробили уступку народо-

цям тим, що кандидатами на послів поставили майже самих народовців, то в тім ніхто не добачив їх капітуляції на річ народовців, тільки добачив просту холодну рахубу: правительство москвофільських кандидатів уже перше не допускало на послів, а сего року ті кандидати могли мати ще менші вигляди на вибір, як опозиційні народовці. Було би нерозумно, зі сторони москвофілів там іти на власну руку, де конець виборчої борби був би крайно нещасливий для партії. В спільці з народовцями они заховавали і на будуче *deserum* власної партії і зробили на тім інтерес.

Народовці і москвофіли мали ціль неодну і ту саму, тільки ворога мали одного. Не ціли власні були головною причиною спільної акції, тільки спільний ворог політичний злучив ворогів національних. Народовці і москвофіли, коли-б вибори були їм повели ся по їх думці, при найблизших виборах були би розійшли ся, бо вже мали би ґрунт, на котрім могли би робити для власних партій.

Вся їх сегорічна акція виборча мала передовсім на цілі побіду на ворозі, а щоби та побіда була можлива, то мусіли мобілізувати і дотеперішних противників домашніх. „Побіймо перше ворога, а потім уже дома зробимо поміж собою лад“ — така, як з фактів видно, була провідна думка краєвого руского комітету виборчого.

Вибори минули ся

Руский краєвий комітет виборчий в Галичині своїх послів не вибрав. Що головна вина того не спочиває на нім — то иньша річ. Заслуга его, що нарід справді розворушив. Розтолковано народови, що має реальну, близьку ціль, вибори послів, нарід се порозумів і боров ся. Не входив у се, що загадують у своїх головах проводирі, Романчук і Дідицький, кождий сам для себе і для своєї партії; зрозумів лише, що ворог їх то ворог і его — і боров ся.

59)

ЗАЛІССА.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

По другім висвяченю на диякона в тижни відвідали его на пресвітерії сестри Наталка і Зоня і брат Генко, питомець духовної семинарії. Прийшли і зовсім прибили его сумною вісткою, яку одержали від матери, що батькови щораз гірше. Сестри плакали, Наталка не знала, що чинити: хотіла бути на висвяченю брата і хотіла хоч би зараз їхати до дому. Мала іти ще раз на вечерок, а тепер уже не піде. Без потреби прийхала до Львова; для тих двох вечерниць у львівській Рускій Бесіді не варто було трудити ся...

Стали ще раз перечитувати лист матери і виміркували, що Наталка може ще остати ся тих кілька днів, поки брат висвятить ся, а потім чей его зараз пустять на волю, то всі разом поїдуть до дому. Наталка остала ся. Славко вже не жартував з товаришами.

В суботу перед третім висвяченем

прийшла до него Наталка. Розповіла ему новину, що на улиці випадково стрітила ся з Манею Заборовскою. Він налякав ся.

— І що ти їй сказала?

— Сказала, що завтра ти вже будеш священиком...

— А она?

— Так побідила, що страх! Питала ся, чи ти оженив ся. Я їй кажу, що ні. Кілька хвиль не відзивала ся, ішла зі мною, потім просила мене, щоби я відвела єї до тїтки... а говорила так тихо як би мала зімліти. Она тебе любить, Славку!

— А далі що?

— Питала ся, чи могла би завтра прийти подивити ся на твоє висвячене.

— І прийде?

— Прийде.

— На що? То цілком не потрібно.

— Що тобі шкодить?

— Я не хочу — боронив ся Славко нетерпеливо.

— Я-ж не піду завтра казати їй, щоби не приходила.

— Ну, впрочім нехай приходить. Нічо страшного. І більше ти з нею не говорила?

— Она, видно, не знала що ти задумав висвятити ся безженим.

— Повинна була знати; я-ж єї батькови казав.

— Може їй батько не сказав.

— І кажеш: побідила дуже? Бідна, нехай родичам подякує! —

Отся новина була для Славка дуже прикра. Він не бажав собі, аби она була на висвяченю его, бояв ся стрічи з нею, хоч не почував за собою ніякої вини; не міг придумати перших слів, які би міг промовити до неї — і заразом здавало ся ему, що таки, коли-б зійшов ся з нею, рад би був тому, як той чоловік, що був виставлений на велику покусу, а не піддав ся їй.

Цілий вечір і пізно в ніч думки его снували ся то біля ліжка хорого батька, то біля зажуреної дідички. Одна журба другу перемагала; спомини з минуваннями мішали ся з почутем сумної теперішности; сумніви розбивали душу, як подзвінне. В селі розмови товаришів сносили, до котрих прийхали жінки, щоби на другий день бути на їх висвяченю, пригадували ся ему водно, як збитки безжурних школярів, а власні думки немов робили его перед

Що в тій борбі появили ся і правдиві герої в сїраках, се вже не заслуга проводирів ані комітету, як не може бути заслугою генерала, коли в битві воєк сей або той покаже незвичайну відвагу і хоробрість.

По виборах згаданий комітет не розійшов ся, а остав ся дальше. Тепер бере ся святкувати народні ювілеї, між иньшими і ювілей нашого народного відродження. Що-до того відродження, то на другий рік маємо подвійну причину святкувати его: бо мине 100 літ від появи Енеїди Котляревського і мине 50-літ від розбудження галицьких Русинів в 1848 році.

Руский кр. комітет виборчий — як виходить з *Діла* — не думає обходити ювілей Енеїди, старший, більше загальний, бо обнимаючий всю Україну-Русь, лише ювілей австрійської Русі, провінціоанальний. Чому оно так, не знаємо, а на здогади не хочемо пускати ся. Чи оно москвофілам не в лад обходити ювілей і України, чи народовцям не дозволяє на се провінціоанальний патріотизм (про який ми писали в числі 106, в статі „Від Вислока аж по Дон Русин веюди автохтон“) — не знаємо; на кожний випадок оно чудно буде виглядати, коли одні народовці згадають нарік і Котляревського, а другі в спілці з москвофілами его не будуть згадувати.

*

А тепер пригляньмо ся сему питаню. Як сказано, до виборів злучив народовців з москвофілами один спільний ворог, бо вже ніхто чей не буде підозрівати їх, щоби однаковий спосіб розуміли добро народа і то добро ставили собі за ціль. Кожда з тих партий розуміє добро народу по свому.

При обході ювілеїв на другий рік спільного безпосередного ворога, такого як при виборах, не буде. Будемо святкувати ювілей, не щоби ворога перемогти, тільки щоби себе на душі піднести. Посередно вийде се на маніфестацію і против тих, що наш нарік гноблять, але се дальша ціль ювілеїв, а близька ціль: обчислити свої власні сили і здобутки за сто взгля- 50 літ національного розвою.

Яким правом, яким чолом мають і москвофіли святкувати хоч би 50-літний ювілей національного розбудження австрійської Русі, того ми ніяк не можемо зрозуміти. Хіба що знов се національне відроджене будуть они розуміти по свому, а народовці по свому. Той Ді-

дицький, що 1866 року засудив Русинів на смерть, має нарік уряджувати ювілей з Романчуком, що 1868 року в спілці з другими заснував Просвіту!

Се чисто галицька комедія: спільний комітет виборчий ту не має найменшої рації щось починати, бо се не вибори, не політична борба з противниками, се має бути ювілей програми народної а не тактики політичної!

*

Зрозуміла се наша академічна молодіж у Львові з Товариства Громада і на запросини до участі в нинішній нараді, підписані Дідицьким, відповіла так:

Ч. 243. Видія українсько-руського товариства „Академічна Громада“ рішив одногосно не брати участі в комітеті, зложенім з делегатів українсько-руських і москвофільських львівських товариств, завязанім в ціли відсвяткування 50-літнього ювілею знесеня паньщини і нашого відродження, а то з слідуючої причини: В склад комітету ввійшли люди, котрі не лишень не признають нам права до самостійного розвитку, але котрі працювали і працюють над тим, щоби на Галицькій Русі вицілювати найгрубший обскурантизм та сервілізм і котрі не жахають ся найнегідніших средств там, де ходить о збаламучене публичної опінії, або о здоптане того, що носить на собі знамя українсько-руське.

Українсько-руська молодіж занадто свідомо своїх національних принципів і занадто сильно вірить в будучність свого народу, щоби мала в передодні 50-літнього ювілею народного відродження і в хвили, коли ширшаюча з кожним днем свідомість народна різько пятає всяких зрадників народних, лучити ся з тими, для котрих не має иньших слів крім погорди.

Ухвалою сею закладаємо разом протест в імени всеї свідомої українсько-руської молодіж проти того, щоби ренеґати нашого народу промовляли до нього, яко заступники, та підшивали ся під назву Русинів.

Львів дня 25. мая 1897.

За виділ товариства „Академічна Громада“

Сидор Голубович
голова.

Гриць Гарматій
за писаря.

Честь нашій молодіж, що береже програму народну!

НОВИНИ.

Чернівці, дня 24-го мая, 1897.

Конкурс на посади молодших учителів при шестикласовій школі народній в Сереті з німецькою і волоскою викладовою мовою, розписує серетська повітова рада шкільна. Туди треба посилати достаточну підперті поданя в урядовій дорозі. Послідний речинець до кінця червня с. р. — Конкурс на посаду секретаря при черновецькій промисловій школі розписує краєве правительство. Платня 600 зр. річно. Жадає ся обізнаня у веденю кореспонденції і рахунковости в німецькій мові. Поданя треба писати до міністерства просвіти а внести до дирекції промислової школи найдальше до 1. липня 1897.

„Наша Монархія“. Краї австрійської корони в часі 50-літнього ювілею панованя Ео ц. і к. Апост. Величества Франца Йосифа I. Видане Ілія Лавренчіца, наклад ц. к. Університетської книгарні Юрія Шелиньского, Відень. 24 зошити широкого формату по 1 короні а. в.

Перший раз подають тут таке діло, котре безперечно визве радісне чувство задоволення у кожного патріота, що душею і тілом належить до своєї тіснійшої батьківщини та до своєї великої і гарної вітчизни. Се діло, що з появою послідного 24-го зошита в грудни 1898 буде становити прехорошу книгу рідкої вартости, буде упорядковане після провінцій. Види найважніших будівель столичних міст нашої часті держави та найкрасні види околиць австрійських коронних країв будуть представлені в образах і обьяснені описами.

Старинні твердині і замки, церкви і палати міста купелеві, гори і долини, одним словом: все, що заслугує з огляду на історію, спосіб будови, красу або сценерію і положене, щоби се увіковічнити в образі, увійде до видавництва „Наша Монархія“. Кожний буде міг оглядати в тій книзі найкрасні і найхарактеристичнійші міста з кожної столиці, з кожного краю коронного у вірних, повних життя образах. Образи рідного краю припадуть кождому до внодобы та викличуть милі згадки, які ще доповнить текст до тих образків, що буде друкуватись на чотирох головних, краєвих мовах, німецькій, чеській, польській та італіанській. Цілість виявить до-

часом старим, багатим в досвіді. В серцю его відзивало ся на хвилю щось, немов задрість до товаришів, котру в другій хвилі поборовало почуте доброго не самолюбного вчинку. Пробуджений на хвилю жаль за близше неозначеною стратою зникав чим скорше перед холодною думкою, що до розбору его положеня приступала зі старечим спокоєм.

Тяжкий вечір мав Славко перед своїм висвяченем.

В неділю підчас висвячення Славко кілька разів споглядав у ту сторону, де в лавках сиділи сестри, Дорош і брат Генко. Мані там не було. Дивувало се его троха, але заразом і рад був з того. Аж коли вже церемонія скінчила ся і він, утомлений та почервовітлий, вертав ся з пресвитерії до сестер, нараз в дальших лавках побачив єї. Сиділа з похиленою головою і не дивила ся на него.

— Маня є — шепнув він сестрам так, як би просив у них поради, що ему чинити.

Сестри оглянули ся: — Ходім до неї. — Ото з тебе зух! — закпив собі Дорош з Левіцького.

Левіцький зрозумів ті кпини і з міною, на хвилинку і надто жалісною і розчарованою а на хвилинку надто поважною і гор-

дою, приступив з сестрами до Мані. Маня вже вийшла з лавки.

— А ми й не знали, що ви також тут. Чому-ж ви до нас не присіли? — почала Зоня.

— Я спізнала ся — відповіла Маня тихо, підійшла до Славка і подала ему мовчки руку. — Ви не гніваєте ся на мене, о. Левіцький, що я спізнала ся на ваше висвячене? — питала ся з таким задумчивим, а любим усміхом, з таким легенько докірливим поглядом! — Я не могла; тітка не пускала.

Левіцький мовчав; добре хоч, що сестри виручили его в розмові.

Вийшли з церкви.

— Коли їдете до дому? — питала ся Маня в Левіцького, не в сестер его.

— Я вже тепер просив, щоби мене пустили. Мушу доконче їхати до батька...

— Дасьте мені знати, коли поїдете? Дайте, дайте знати; то поїду з вами, з Наталкою, з Зонею. Зоня, чую, також їде; то мені не потрібно иньшої опіки в дорозі.

— Ваш батько готов гнівати ся.

— Не журіть ся; я вже не дитина.

— Мене пустять мабуть уже завтра. Нині мені скажуть. Я вас повідомлю.

Вийшли на площу сьв. Юра і пустили ся в місто. Славко чудував ся спокоеви Мані. Розмавляла зі всіми, а кілька

разів і зажартувала собі так легенько, незначно, як би не бажала обидити товариство, зажурене тяжкою недугою батька.

Відвели єї до дому, а самі пішли до Дороша на обід. — —

На другий день прийшла телеграма від матери, щоби доконче всі приїздили, бо батько жде... Се вижидане батька затревожило всіх невміру.

Славкови і Генкови дозволили зараз відїхати.

Післанцем повідомили Маню, що їдуть.

На двірці справді застали єї разом з тіткою. Тітка познайомила ся зі всіми і повірила братаницю опіці о. Левіцького.

Нарікала, що Мані ні з того ні з сего нараз доконче забавляла ся вертати до дому — так що годі було їй відмовити. Видко, навкучило ся їй уже у Львові. Наталка і Зоня були маломовні; они нині вже кілька годин плакали і раді були на крилах злетіти до Заліся.

Наталка нарікала на себе, що дала ся намовити їхати до Львова в такий час, коли батько дома хорий. Здавало ся їй, що тій недузї она винна, і не могла затаїти тихого хлипаня навіть поміж чужими людьми на двірці.

А вже в окремім переділї воза, де всі, кромі Дороша, що не міг виїхати, засіли, обі сестри не могли здержати сліз і знов заплакали. Довго старала ся Маня їх успо-

перва не одному, які багаті наші провінції хоршими будівлями і незрівняними, величавими граєвидами, що сміло можуть рівнати ся до найславніших околиць чужих країв. На поодинокі краї, що відзначають ся величиною, або чим небудь иншим н. пр. на Чехи, Низшу Австрію, Тироль, призначені в творі два або більше зошитів, а для решти країв припадає по одному зошитови.

Сей твір не повинен бракувати в жаднім домі кожного доброго патріота: се буде народна книга в найліпшій значіню того слова, окраса кожного книгозбору і кожної світлиці.

Перший зошит, що лежить перед нами, обнімає разом з титулом і переднім словом 28 сторін. Образи виконані як найстаранніше; зачинає їх вид нової брами цесарського двора у Відні. Дальше наступає вид Праги, Чернівців, Львова, Кляйенфурту, Любляни, Трієсту, Берна, Лінцу, Сольногороду, Грацу і Інсбруку. При образах єть текети Е. Кайтера, др. Юрія Гута, проф. др. Кайндя, М. Ролього, І. Гічталера, П. Радіча, Павла Марії Лякромі, проф. О. Стокляски, др. А. Шльосара і радника двору Германа. Ціну устанавлено тому таку низьку в порівнянню з тим, що подає ся, щоби для найширших кругів зробити сей твір приступним.

Замітимо ще, що опрацьоване обясняючого текету про Буковину поручено нашому знаному, черновецькому проф. др. Кайндлеви, що своїми етнографічними працями про жите-буте буковинського, особливож руского народа здобув собі славу. Се стає найліпшою запорукою, що буковинський зошит вийде світло так що до вибору ілюстрацій як і що до річевих, цікавих обясень.

Що помогло? Займила ся була стайня в Чорнавіч у господаря Дьордія Каницького, найблишого сусіди тамошньої школи. На даний знак пустила ся шкільна дівтора: одні по коновки до сусідів, другі до дзвінка. Відтак всі забрались носити воду з поблизького потоку під доглядом учителів і в короткім часі злокалізували огонь. Але коли они порали ся коло стайні, Дьордіха ратувала хату на свій спосіб. Думаєть може, що носила воду, або хоть святый образ поставила на стріху? Ні, деж там! Она розібрала ся до нага і бігала три рази довкола хати. Огонь потах, хата осталась ціла, а Дьордіха і всі селяни, що єї виділи, присягли би, що єї безсормна біганина помогла найбільше. Нащо на

коїти, поки і сама заплакала але так гірко, що то не лише сестри, але і братів здивувало. Тоді сестри сіли собі коло Мані праворуч і ліворуч, взяли єї за руки, стали єї просити, аби не плакала, цілували єї, самі крізь слези усміхали ся, аби тільки єї розвеселити.

Славковий переходив мороз тілом, коли дивив ся на ту подію; він розумів сей плач Мані...

Але розмови між ними і до самого дому не було такої, щоби Маня хоч яким словом виявила скриту причину свого смутку. Жалувала Зоню і Наталку, пригадувала собі недугу своєї матери, і їй жалко стало. Казала так, але в єї сумних очах, якими нераз спозирала на о. Ярослава, можна було вичитати ще одну причину плачу...

На стайні де висіли з залізниць, вже ждали на них сані, на котрі зараз і сіли. Цілу дорогу тільки часом перекидали ся словами поміж собою; сестри все лиш наказували фірманови, аби поганяв скорше та випитували ся, що чувати дома. Фірман знав лиш одно, що з панотцем зле. Нині вже по двох лікарів їздив.

Перед двором в Залісею станули. Заборовський був тоді на подвірю і здивував ся, побачивши Маню. Вибіг против неї, за-

Буковині асекурації і сторожи огневої, коли маємо такі народні, добрі, хоч певно неприличні способи на пожар!

Знад границі пишуть нам: 25. мая застрілив російський вояк Лаврентий Луїна свого товариша і втік на австрійський бік. За ним пустив ся російський вахтмайстер і австрійський жандарм на конях в погоню, і прийшли до Чорнавки о 6. годині. Але дезертер перед шістьма годинами пустив ся був далі в напрямі до Добринівців. Здає ся, що тут дістав за гроші хлопську одєжу і перебрав ся. Має на лівій щоці бородавку.

Вже ходить трамвай в Чернівцях — але тільки на пробу. Вчєра злягло все, що живе в місті на улиці від міського огорода аж до латинського костеля низше ринку, щоби побачити єю першу пробу. Проба пішла добре і без жадного випадку. На тій просторони буде ходити трамвай від початку червня а дальше до залізниць і до мосту на Прутї отворять шлях пізнійше.

Фанатизм. Недавно тому доносили часописи, що в Росії коло Одеси найшли замуруваних в одній пивниці 8 а в другій 7 трунів. Се були раскольники (релігійна секта), що з обави перед кінцем світа, котрий заповів якийсь тамошний новочасний пророк, дали себе добровільно замурувати, щоби згинуті голодовою смертию. Тепер знов доносять з міста Тирасполя про страшне злочинство, якого допустив ся раскольник Федір Ковалев. Від якогось часу зникали в Тирасполю хлопці в віці від єім до вісім літ. Тих хлопців викрадав Ковалев і закопував живцем за містом. До тепер віднайшла поліція дванадцять трунів. Ковалек признає ся до вини з цілим спокоем душі і каже, що він закопував живцем діти, бо так учить єго віра. Оповідав, що звичайно закопував по кілька дїтїй нараз о півночі і відтак молив ся за них до самого ранку, доки не замовкли тихі стони дїтїй під землею. Людність Тирасполя і околиці страшно зворушена тим випадком, бо ще кілька дїтїй бракує а Ковалев не хоче нічого більше казати, чи він їх також може де закопав.

Пригода в кирниці. В Молодї хотів тамошний господар Василь Комаринський направити свою кирницю. Тому що кирниця глибока на 27 метрів, віддав на праву єї майстрови Іванови Гросульови. Коли майстер спустив єя до кирниці, занепокоїли ся всі, що він не дає о

собі жадного знаку життя. Кликани і кликали з гори а з доду ішов тільки глухий відгос власних слів. Тоді 24-літній порубок Юрко Йосип казав спустити ся у ведрі на долину. Не успів ще зійти до половини глубини, коли на горі побачили, як він перекинув ся з ведра і упав на долину. Люди не могли витолкувати собі того, але сам властитель нещасної керниці, 67-літній старець рішив ся спустити ся у темну пропасть. Ведро пішло знов у долину і незадовго витягнули єго знов порожним а нова жертва не давала по собі жадних ознак життя. Тепер вже ніхто не важив ся дізти у таємничу челюсть. Люди додумували ся, що в кирниці назбирало ся нездорового повітря і оно не дає приступу до кирниці. Повідомили о цілїм випадку черновецьке староство, а оно звернуло ся до магістрату з просьбою, щоби вислав до Молодї відділ огневої сторожи для ратованя нещасливих. Сторожа огнева удала ся на місце нещастя, але там вже люди випомцували повітре з кирниці і витягнули усіх трех нещасливих — бездушними трупами. Лікар сконстатував смерть через удушене шкідливими газами. Майстер Гросуль оставив вдову з шестеро дрібними дїтьми, Йосип був нежонатий а Комаринський вдовець, що мав одну замужну доньку. Може не було би прийшло до такого нещастя, коби були ужили тої остророжності, щоби спускати ся зі світлом у яму. Як світло згасне, то знак, що чоловік не може там дихати.

Дрібні вісти. Польовий Михайло Морешак в Цуринї черновецького повіту заскочений тучєю в неділю дня 23. с. м. сховав ся до шони. Тут поразив єго удар грому і на другий день знайшли єго пошарпаного трупа. — В Клімівцях посварили ся два Липовани Семен Грілїфов і Льонгин Ісаков. Зі сварки вийшла бійка, в котрій Ісаков ударив противника фляшкою від горівки так сильно, що він повалив ся мертвий на землю. — В суботу тамтого тижня отворено в Лондонї новий тунель понід Тамизу. Довжина єго виносить 6200 стїп, широна 16 стїп. Для піших є дві осібні стежки. Будова тревала пять літ.

чав випитувати ся — але Левіцкі вже не слухали їх, казали гнати до дому.

Дома на ганку стояла заплакана Горшинська і привитала їх словами: — Добре, що ви вже приїхали...

Братя і сестри і не витали ся з нею, а просто пішли до комнати, де лежав хоррий батько. Ступали легенько, мов би батько спав, а они не хотіли єго збудити. Але батько не спав, тільки лежав, тяжко віддихаючи і мов без памяти.

Увійшли в комнату, о скільки можна було, без стуку. Там стояла бабуся і мати. І з ними приїзжі не витали ся, не чули потреби. Переглянули ся тільки всі своїми почервонілими від плачу очима і вже себе розуміли. Доньки мали очевидну охоту припасти до ліжка з великим плачем, але бабуся суворим поглядом здержала їх від того. Сама приступила до ліжка і промовила над самою головою недужого: — Василю, діти приїхали.

О. Василь тільки застогнав глухо. Діти ледви здержували ся від плачу. Славко тремтів на цілїм тілі.

— Василю, діти приїхали.

Треба було недужому ще кілька разів повторити єю вістку, заким він по тяжкім отупіню прийшов троха до памяти.

— Славко є? — були єго перші слова.

— Є, вже висвячений — відповіла мати.

— Піднесіть мене троха — просив хоррий.

Єго піднесли на подушках, він блукав хвилю очима по комнаті, поки не замітив Славка на вколїшках у свого ліжка. За Славком всі инші діти попадали на колїна та поспирали ся на ліжко.

— Всі ви ту? — спитав ся о. Василь.

— Малих нема — відповіли єму.

— Прикличте їх.

Прикликали Мариню, Клявдзю, а малу Владзю принесли на руках.

О. Василь оглянув цілу свою родину — а всі заховували ся так тихо, навіть мала Владзю мовчала, тільки дивила ся на всіх цікавими очима — оглянув і став відмовляти молитву, похиливши голову на груди. Потім з тяжким трудом троха підняв тремтячі руки і прошепотїв:

— Най вас Бог благословить і я благословлю.

Доньки не могли здержати плачу і захлипали. Але бабуся сказала їм таким голосом „тихо“, що всі відразу замовкли, лише Владзі і малій Клявдзі вже на плач зібрало ся.

(Дальше буде.)

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомлення
 (Schulnachrichten)
 є на складі
 в друкарні „Рускої Ради.“
 Просимо о замовленя.

LINIMENT. CAPSICI COMP.
 aus Richter's Apotheke in Prag.

 Beim Einlauf dieser anerkannt vorzüglichen,
 schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apo-
 theken vorrätig ist, sehe man stets nach der
 Marke: „Anker“.

„Дністер“
 товариство взаїмних обезпечень
 у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.
 перше і одинокє руске товариство
 асекураційне, обезпечає будинки, скот, госпо-
 дарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, єно
 в стогах і будинках против шкід огне-
 вих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав пятій рік своєї
 діяльности. Фонди „Дністра“ після за-
 ключень рахункових з днем 31-го грудня
 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр.,
 фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва
 премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр.
 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по
 пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 від-
 шкотовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“
 після всіх можливих комбінацій в товаристві вза-
 їмних обезпечень в Кракові, котрє дає як найко-
 ристнійші услєвія і видає полєси і квіти в рускім
 язиці.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де
 „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ
 повинна находити ся
Народописна карта

українсько-русского народу,
 складена д-ром Гр. Величком, видана товариством
 „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі
 Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, накле-
 еної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр.,
 а для членів „Просвіти“ і передплатників
 „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пер-
 есилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Льво-
 ві, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте
 чимскорше!

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

Із Найвисшого приказу
 Его ціс. і кор. Апостольского Величества
 устроює п. к. дирекция лотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистої дохід присвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся лотерия обнимає **7816** виграних в готівці,

поділених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими

в загальній скількості

165.000 корон в золоті та **100.950** зр. ринських а. в.

Тягненє послїдує невідєлично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть **2** зл. ринських а. в.

Льоси продає і адміністрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в п. к. лотерийних урядах, у всіх лотерийних колектурах,
 в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеграфічних, в конторах ви-
 міні, в урядах стаций желїзничих і др.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

ВІД ДНЯ 1-го мая 1897 після часу середно-європейского.

відходять з Чернівців						приходять до Чернівців					
до Неполоківців, Святиня, Львова, Відня						з Відня, Львова, Святиня, Неполоківців					
819	854	1232	404	1025		1128	320	757	811	610	
до Глибоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурду-женів						з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глибокої					
1148	351	832		635			809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселиці						з Новоселиці, Бояна, Садагури					
645	430						1113	950			
з Глибоки						до Глибоки					
до Карапчава, Сторожинця, Бергомету, Межиродів						з Межиродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчава					
814	535					635	1037	800			
Перший поїзд їде на шляху Бергомет, Межиродів від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.						Перший поїзд їде на шляху Бергомет Карапчів тільки в понедїлок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиродів тільки від 1. липня до 31. вересня що понедїлка і четверга; третій поїзд не їде в понедїлок.					
з Гадікфальви						до Гадікфальви					
до Радівців						з Радівців					
610	1003	228	612	805		542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни					
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімполонгу						з Кімполонгу, Вами, Гурагумори, Качики					
1010	201					1258	625				
з Іцкан						до Іцкан					
до Сучави						зі Сучави					
327	630	1009	216	718		442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами					
до Рус-Молдавиці						з Рус-Молдавиці					
346	647	913	1132	250		842	1259	204	322	545	905
Поїзди їдуть від часу до часу. Розвідати можна на стациях Вама, Драгоша і обох Молдавицях.						Поїзди ходять від часу до часу. Розвідатись можна на стациях Вами, Драгоші і обох Молдавицях.					
з Карапчава						до Карапчава					
до Чудина н. С.						з Чудина н. С.					
854	1007	615				555	555				
Перший поїзд їде що понедїлка, другий з винятком понедїлка, нічний кождої дияни.						Перший поїзд їде що понедїлка, другий з винятком понедїлка.					

□ поїзди поєзінні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-європейский їде о 46 минут шанїйше від черновецкого часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59. мин. рано і зазначає ся підчеркне-нем минут.

